

Laidiens: 24.07.2008., Nr. 113

Ministru kabineta noteikumi Nr.570

Rīgā 2008.gada 21.jūlijā (prot. Nr.51 22.§)

Noteikumi par objektu marķēšanu un aprīkošanu ar aizsarggaismām

Izdoti saskaņā ar likuma “Par aviāciju” 41.panta sesto daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka kārtību, kādā objektu īpašnieki un valdītāji marķē un aprīko ar aizsarggaismām šādus gaisa kuģu lidojumu drošībai potenciāli bīstamus objektus:

1.1. objektus, kuru augstums virs to atrašanās vietas reljefa sasniedz 100 metru un vairāk;

1.2. objektus, kuru absolūtais augstums par 30 metriem un vairāk pārsniedz lidlauka kontrolpunkta absolūto augstumu, – piecu kilometru rādiusā no tā – vai kuri sasniedz vai pārsniedz jebkuru lidlauka šķēršļu ierobežošanas virsmu;

1.3. objektus, kuri neatkarīgi no to augstuma atradiesies gaisa kuģu pacelšanās vai nosēšanās sektorā, – divu kilometru attālumā no skrejceļa tuvākā sliekšņa.

2. Objektus marķē un aprīko ar aizsarggaismām, ievērojot valsts aģentūras “Civilās aviācijas aģentūra” (turpmāk – Civilās aviācijas aģentūra) normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā izsniegtās atļaujas par gaisa kuģu lidojumu drošībai potenciāli bīstamu objektu būvēšanu, ierīkošanu un izvietojumu (turpmāk – Civilās aviācijas aģentūras atļauja) nosacījumus.

3. Ja objekts uzbūvēts pirms šo noteikumu stāšanās spēkā un tas nerada draudus lidojumu drošībai, uz objekta marķēšanu un aprīkošanu ar aizsarggaismām neattiecas šo noteikumu II un III daļa.

4. Par objekta aizsarggaismu bojājumu, kas ilgst vairāk nekā 30 minūtes pēc tā konstatēšanas un ir saistīts ar pastāvīga izstarojuma aizsarggaismām objekta virsotnē vai mirgojošām aizsarggaismām neatkarīgi no to atrašanās līmeņa uz objekta, objekta īpašnieks vai valdītājs nekavējoties ziņo valsts akciju sabiedrības “Latvijas gaisa satiksmē” Aeronavigācijas informācijas daļai (turpmāk – Aeronavigācijas informācijas daļa).

5. Aeronavigācijas informācijas daļa pēc šo noteikumu 4.punktā minētās informācijas saņemšanas brīdina gaisa kuģu pilotus, izdodot NOTAM paziņojumu (paziņojums, kas tiek nosūtīts, izmantojot elektronisko sakaru līdzekļus, un kas satur informāciju par jebkuru aeronavigācijas iekārtu, pakalpojumu un noteikumu ieviešanu, izmaiņām vai informāciju par briesmām).

6. Objekta īpašnieks vai valdītājs NOTAM paziņojuma izdošanai sniedz šādas ziņas:

6.1. ziņu sniedzēja vārds, uzvārds, adrese, tālruņa numurs;

6.2. objekta īpašnieks;

6.3. objekta tips;

6.4. objekta atrašanās vieta, tai skaitā ģeogrāfiskās koordinātas un zemes orientieri;

6.5. objekta augstums virs jūras līmeņa;

6.6. bojājuma novēršanas termiņš.

7. Pēc bojājuma novēršanas objekta īpašnieks vai valdītājs nekavējoties par to paziņo Aeronavigācijas informācijas daļai.

8. Objekta aizsarggaismu sistēmas darbību objekta īpašnieks vai valdītājs kontrolē vizuāli vai ar automātiskās kontroles sistēmas palīdzību.

9. Objekta aizsarggaismu sistēmu, kuru kontrolē vizuāli, pārbauda ne retāk kā reizi 24 stundās visās tās paredzētajās darbības intensitātēs atbilstoši šo noteikumu 1.pielikumā noteiktajam aizsarggaismu tehniskajam raksturojumam.

10. Lietojot objekta aizsarggaismu automātiskās kontroles sistēmas, sakaru darbības un aizsarggaismu darbības statusa apstiprinājumu saņem vismaz vienu reizi 24 stundās. Objekta aizsarggaismu automātiskās kontroles sistēmas kontroles līdzeklim (akustiskam vai vizuālam) jāatrodas objekta īpašnieka vai valdītāja norīkotas atbildīgās personas darba vietā.

11. Objekta aizsarggaismu sistēmas darbības stāvokli reģistrē katru dienu objekta reģistrācijas žurnālā.

12. Objekta aizsarggaismu stiklus nomaina, ja tie ir saplaisājuši vai netīri, un uzstāda aizsargrežģus, ja iespējami stiklu bojājumi.

II. Objektu marķēšana

13. Objektu marķē (krāso):

13.1. secīgās kontrastējošu krāsu joslās, ja tam ir vienlaidu virsmas, kuru viena mala horizontālā vai vertikālā virzienā pārsniedz 1,5 metrus, bet otra mala nav īsāka par 4,5 metriem, vai ja tam ir karkasveida forma, kura augstums vai platums pārsniedz 1,5 metrus. Joslas veido perpendikulāri lielākajai dimensijai, to platumu izraugās saskaņā ar šo noteikumu 2.pielikumu. Lai joslas kontrastētu ar apkārtējo fonu, izmanto oranžo un balto krāsu, izņemot gadījumus, kad šīs krāsas saplūst ar apkārtni. Joslas objekta galos krāso tumšākas (2. un 3.pielikums);

13.2. rūtainu, ja tam ir vienlaidu virsmas un to projekcija uz vertikālās plaknes nav mazāka par 4,5 metriem abās dimensijās. Rūtis veido kā taisnstūrus ar malu garumu, ne mazāku par 1,5 metriem un ne lielāku par trim metriem, stūrus krāso tumšākus (2.pielikums). Rūtīnam marķējumam izmanto oranžo un balto vai sarkano un balto krāsu, izņemot gadījumus, kad šīs krāsas saplūst ar apkārtni;

13.3. vienā labi saskatāmā krāsā, ja tā projekcija uz vertikālās plaknes ir mazāka par 1,5 metriem abās dimensijās. Izmanto oranžu vai sarkano krāsu, izņemot gadījumus, kad šīs krāsas saplūst ar apkārtni.

14. Šo noteikumu 13.punktā minētajos gadījumos nepieciešamā kontrasta iegūšanai var izmantot arī citas krāsas.

15. Marķierus (vienkrāsainus, sfēriskas formas priekšmetus ar diametru, ne mazāku par 60 centimetriem), kuri novietoti uz objektiem vai tieši blakus tiem un nav augstāki par pašiem objektiem, uzstāda tā, lai objektu varētu identificēt skaidrā laikā vismaz 1000 metru attālumā no gaisa un 300 metru attālumā no zemes un tie nepaaugstinātu marķējamā objekta bistamību.

16. Intervāls starp diviem blakus esošiem marķieriem vai starp marķieri un balstu ir:

16.1. 30–35 metri, ja marķiera diametrs ir 60–80 centimetri;

16.2. 35–40 metri, ja marķiera diametrs ir 80–130 centimetri;

16.3. 40 metri un vairāk, ja marķiera diametrs ir 130 centimetri un vairāk.

17. Ja ir vairāki gaisa vadi vai kabeli, marķieri novieto punktā, kurš nav zemāks par paša augstākā vada līmeni.

18. Baltus, sarkanus vai oranžus marķierus novieto pārmaiņus.

19. Īslaicīgi izvietotus objektus marķē, izmantojot šādus karodziņus:

19.1. vienkrāsainus oranžus karodziņus, kuru malas garums nav īsāks par 0,6 metriem. Ja oranžā krāsa saplūst ar apkārtni, izmanto citas labi atšķiramas krāsas;

19.2. rūtīnus karodziņus, kuru malas garums nav īsāks par 0,9 metriem. Rūtīniem karodziņiem katra rūtis mala nav īsāka par 0,3 metriem. Izmanto oranžu un baltu vai sarkano un baltu krāsu. Ja šīs krāsas saplūst ar apkārtni, izmanto citas labi atšķiramas krāsas, lai karodziņi kontrastētu cits ar citu un ar fonu, uz kura tie redzami;

19.3. trīsstūrveida karodziņus, kuriem viena puse ir oranža, bet otra – balta vai viena sarkana, otra – balta. Ja šīs krāsas saplūst ar apkārtni, izmanto citas labi atšķiramas krāsas.

20. Objektu marķēšanai paredzētos karodziņus izvieto ap objektu, tā virsotnē vai ap objekta visaugstāko malu ne retāk kā ik pēc 15 metriem.

III. Aizsarggaismu izmantošana

21. Objektus apriko ar zemas, vidējas vai augstas intensitātes aizsarggaismām (1.pielikums) vai to kombinācijām. Aizsarggaismas uzstāda iespējami tuvāk objekta augstākajam punktam, apzīmējot tos objekta punktus vai malas, kuri ir visaugstākie attiecībā pret lidlauka šķēršļu ierobežošanas virsmu.

22. Ja objekta platums un garums ir neliels un tā augstums virs atrašanās vietas reljefa ir mazāks par 45 metriem vai no 100 līdz 150 metriem, ja objekts atrodas ārpus lidlauka šķēršļu ierobežošanas virsmu horizontālajām robežām, izmanto A tipa zemas intensitātes aizsarggaismas, bet apdzīvotās vietās ar paaugstinātu fona spilgtumu – B tipa zemas intensitātes aizsarggaismas (3.pielikums).

23. Ja objekts aizņem lielu platību vai tā augstums virs atrašanās vietas reljefa pārsniedz 45 metrus, izmanto A, B vai C tipa vidējas intensitātes aizsarggaismas. A un C tipa vidējas intensitātes aizsarggaismas izmanto atsevišķi, B tipa vidējas intensitātes aizsarggaismas izmanto atsevišķi vai kopā ar B tipa zemas intensitātes aizsarggaismām.

24. A tipa augstas intensitātes aizsarggaismas izmanto tādu objektu apzīmēšanai, kuru augstums virs atrašanās vietas reljefa pārsniedz 150 metru vai Civilās aviācijas aģentūras aeronavigācijas pētījuma rezultāti liecina, ka šādas gaismas ir nepieciešamas objekta identificēšanai dienas laikā.

25. B tipa augstas intensitātes aizsarggaismas izmanto, lai apzīmētu gaisa vadu vai kabelu balstus vietās, kur:

25.1. Civilās aviācijas aģentūras aeronavigācijas pētījumu rezultāti liecina, ka šādas gaismas ir nepieciešamas gaisa vadu vai kabelu apzīmēšanai;

25.2. praktisku apsvērumu dēļ marķieri nevar tikt piestiprināti vadiem vai kabeliem.

26. Izmantojot B tipa augstas intensitātes aizsarggaismas, tās tiek izvietotas trijos līmeņos:

26.1. balsta visaugstākajā punktā;

26.2. gaisa vadu vai kabelu nokaes līknes viszemākajā punktā;

26.3. vidū starp šo noteikumu 26.1. un 26.2.apakšpunktā minētajiem līmeņiem.

27. Apgaismojot objektus, kas rada izmešus, augšējās aizsarggaismas izvieto no 1,5 līdz 3 metriem zemāk par objekta augstāko punktu (3.pielikums).

28. Ar pagaidu aizsarggaismām objektu aprīko tā būvniecības, ierīkošanas vai izvietošanas laikā, kad objekta augstums sasniedz Civilās aviācijas aģentūras atļaujā noteikto līmeni.

29. Vēja ģenerators gondolu aprīko ar divām aizsarggaismām tā, lai to izvietojums horizontālajā plaknē gaisa kuģa pilotam nodrošinātu ne mazāk kā vienas aizsarggaismas saskatāmību no jebkura virziena un aizsarggaismu darbības zona būtu 360 grādi.

30. Objektus, kurus nevar aprīkot ar aizsarggaismām (piemēram, nostiprinātu gaisa balonu, baznīcas zvānu torni), var izgaismot ar trim vai vairāk starmešiem, kas izvietoti vienādā attālumā ap objekta pamatni. Starmeši nodrošina ne mazāk kā 160 luksu vidējo apgaismojumu objekta augšējai trešdaļai.

31. Ja A vai B tipa augstas intensitātes aizsarggaismu vai A tipa vidējas intensitātes aizsarggaismu izmantošana naktī var apzīlbināt pilotus lidlauka apkārtnē 10 kilometru rādiusā vai radīt vērā ņemamas ar vidi saistītas problēmas apdzīvotās vietās un par to liecina Civilās aviācijas aģentūras aeronavigācijas pētījuma rezultāti, paredz divkārtu objekta apgaismošanas sistēmu ar A vai B tipa augstas intensitātes aizsarggaismām vai, ja nepieciešams, ar A tipa vidējas intensitātes aizsarggaismām dienā un krāsas stundās un B vai C tipa vidējas intensitātes aizsarggaismām naktī.

32. Ja ar augstas intensitātes aizsarggaismām dienā nepieciešams apzīmēt mastu vai antenu, kuras virsotnē ir tāda papildierīce kā zibensnovedējs vai kuras augstums pārsniedz 12 metru, bet tās virsotnē nav iespējams uzstādīt augstas intensitātes aizsarggaismu, augstas intensitātes aizsarggaismu ierīko iespējami augstākā punktā, bet virsotnē, ja tas iespējams, ierīko A tipa vidējas intensitātes aizsarggaismu.

33. Ja lidlauka šķēršļu ierobežošanas virsma ir slīpa un objekta augstākais punkts virs šīs virsmas nav šā objekta visaugstākais punkts, izvieto papildu aizsarggaismas uz objekta visaugstākās daļas.

34. Lai noteiktu atbilstošo aizsarggaismu līmeņu skaitu, kā noteikts šo noteikumu 35., 36., 37. un 38.punktā, par atskaites punktu izmanto zemes līmeni vai tā ekvivalentu – apkārt esošo ēku augstākos punktus (3.pielikums).

35. Ja objekts ir apzīmēts ar A tipa vidējas intensitātes aizsarggaismām, bet tā visaugstākais punkts atrodas augstāk par 105 metriem, uz tā starp augšējām aizsarggaismām un zemes līmeni vai tuvumā esošo ēku augstākajiem punktiem vienādā attālumā citu no citas izvieto papildu aizsarggaismas tā, lai intervāli starp tām nepārsniegtu 105 metrus.

36. Ja objekts ir apzīmēts ar B tipa vidējas intensitātes aizsarggaismām, bet tā visaugstākais punkts atrodas augstāk par 45 metriem, uz tā starp augšējām aizsarggaismām un zemes līmeni vai tuvumā esošo ēku augstākajiem punktiem papildus pamišus izvieto B tipa zemas intensitātes aizsarggaismas un B tipa vidējas intensitātes aizsarggaismas tā, lai intervāli starp tām nepārsniegtu 52 metrus.

37. Ja objekts ir apzīmēts ar C tipa vidējas intensitātes aizsarggaismām, bet tā visaugstākais punkts atrodas augstāk par 45 metriem, starp augšējām aizsarggaismām un zemes līmeni vai tuvumā esošo ēku augstākajiem punktiem vienādā attālumā citu no citas izvieto papildu aizsarggaismas tā, lai intervāli starp tām nepārsniegtu 52 metrus.

38. Ja objekts ir apzīmēts ar A vai B tipa zemas intensitātes aizsarggaismām, bet tā visaugstākais punkts atrodas augstāk par 100 metriem, starp augšējām aizsarggaismām un zemes līmeni vai tuvumā esošo ēku augstākajiem punktiem vienādā attālumā citu no citas izvieto papildu aizsarggaismas tā, lai intervāli starp tām nepārsniegtu 45 metrus.

39. Ja starplīmeņos izmanto A tipa augstas intensitātes aizsarggaismas, tās izvieto vienādā attālumā citu no citas tā, lai intervāli nepārsniegtu 105 metrus starp zemes līmeni un šo noteikumu 32.punktā minēto augšējo aizsarggaismu (aizsarggaismām), izņemot gadījumu, ja, nosakot līmeņu skaitu, par zemes līmeņa ekvivalentu izmanto apkārtējo ēku augstāko punktu.

40. A un B tipa augstas intensitātes aizsarggaismu iestatīšanas leņķi atbilst šo noteikumu 4.pielikumā norādītajiem.

41. Zemas, vidējas un augstas intensitātes aizsarggaismu skaits un izvietojums katrā līmenī lidotājam nodrošina objekta redzamību horizontālā plaknē no jebkura virziena, un aizsarggaismu darbības zona ir 360 grādi.

IV. Aizsarggaismu darbības raksturojumi

42. Uz objekta izvietotās A un B tipa vidējas intensitātes un A tipa augstas intensitātes aizsarggaismas mirgo sinhroni.

43. Gaisa vadus vai kabeļu balstus apzīmējošās B tipa augstas intensitātes aizsarggaismas mirgo secīgi – vispirms impulsu dod vidējā aizsarggaisma, tad aizsarggaisma, kura ir uzstādīta virsotnē, un beidzot apakšējā aizsarggaisma.

44. Gaisa vadus vai kabeļu balstus apzīmējošo B tipa augstas intensitātes aizsarggaismu intervālus starp impulsiem izvēlas šādi:

44.1. impulsu intervāls starp vidējo un augšējo aizsarggaismu ir 1/13 daļa no kopējā cikla;

44.2. impulsu intervāls starp augšējo un apakšējo aizsarggaismu ir 2/13 daļa no kopējā cikla;

44.3. impulsu intervāls starp apakšējo un vidējo aizsarggaismu ir 10/13 daļa no kopējā cikla.

Ministru prezidents I.Godmanis

Satiksmes ministrs A.Šlesers

1.pielikums

Ministru kabineta

2008.gada 21.jūlija noteikumiem Nr.570